

Warmtenetten: Utrecht als het Denemarken van Nederland

22 februari 2024 | Steven P.M. de Waal, PhD | publicspace.nl

Gisteren hadden we een verder voorbereidende sessie voor de 3e dialoog in Utrecht over de energietransitie. Een duidelijk burgerinitiatief gebaseerd op veel vrijwilligerswerk van Utrechtse burgers, dat Public Space Foundation ook sponsort. We zoomden in op de warmte-transitie. Langs kwamen vele geluiden uit de vele interviews met experts op dit terrein. De eerste en in mijn ogen meteen de belangrijkste bijdrage was van Vincent Cooijmans over wat de Denen hebben gedaan op dit gebied. Vier kenmerken vallen op:

- A. Ze hebben ingezet op een NON-PROFIT aanpak, precies wat Nederland ook, zij het meer dan 100 jaar geleden, geleerd heeft met 'maatschappelijke ondernemingen' (zie voor introductie en uitleg De Waal, 2000) die nog steeds onze publieke diensten in zorg, onderwijs, volkshuisvesting, publieke omroep en pensioenen leveren.
- B. Ze gaan uit van een kleinschalige, regionale opzet van deze warmtenetten (dat lijkt nu ook in Nederland het uitgangspunt door de regie bij lokaal bestuur te leggen!).
- C. Ze gaan uit van een structurele samenwerking tussen overheid en burgercoöperaties bij het eigendom en de governance van deze lokale warmtenetten! Dat is diezelfde cultuur die Nederland dus 100 jaar geleden wel had, uitgaande van de noodzakelijke en unieke bijdrage van actieve burgers! Alleen jammer dat wij, zowel politiek als burgers, die houding en dat besef de afgelopen decennia zijn kwijtgeraakt door een verslaving aan 'de staat' en dit dus nu ineens moet worden 'herontdekt'.
- D. Ze hebben, zeker in de grote steden, de 'providers' van warmte vrijgelaten, burgers kunnen dus kiezen wie hen warmte levert. Dat leidt uiteraard tot goede concurrentie op prijs en service, waarop ze ook openlijk elkaar beoordelen en 'ranken'! Het grote gevaar dat Nederland echter nu bedreigt is dat straks burgers letterlijk aan hun warmtenetten 'vast zitten', maar ook meteen aan de betreffende provider, dus aan een PRIVAAT MONOPOLIE, het slechtste van 2 werelden.

Het boeiende is dat Denemarken door de oliecrisis tot dit inzicht en goede aanpak kwam. In ons land is er nu eigenlijk een GASCRISIS door de sluiting van het Gronings gas. Maar dat wordt helemaal door de nationale politiek niet gemanaged als de CRISIS die het toch echt is, zowel naar de enorme schade die Groningen is aangedaan als naar de grote effecten op onze nationale energiehuishouding en op ieders individuele huishouden en huis!

Aangezien we ons in de derde dialoog richten op wat Utrecht anders en beter kan DOEN, meen ik dat we dus eindelijk moeten leren dat we in een GASCRISIS zitten en dus qua ambitie moeten inzetten op dit DEENS MODEL voor de verdere aanpak van de warmte-transitie in Utrecht!

Komt allen naar de conferentie op 17 april!

<https://constructieve.nl/energietransitiever snelling/>